

BIBLIOTEKA

814-1

1275

SHTETI

GJIROKASTER

FATBARDH
RUSTEMI

NË
KTHJELTËSINË
E SYVE

Poezi

891.983-1

81H-1
RPS

Fatbardh Rustemi

NË KTHJELLTËSINË
E SYVE

poezi

32956

SHTËPIA BOTUESE
«NAIM FRASHËRI»

Redaktor *Richard Rostem*

PERIKLI JORGONI

NE KTHJELTËSINE
E SYVE

poezi

279x8

SHTËPIA BOTUES
-NAIN BRASHËRI-

BUZËQESHJA E NGROHTË

Pallton lija varur në klasë,
kur kthehesha, gjeja në xhepa arra, portokaj...
I pyesja nxënësit, kush m'i kishte sjellë,
sytë e qeshur dukeshin pa faj.

U thashë të mos më sillnin,
për mësuesin nuk ishte mirë,
në xhepa ata prapë fusnin
mollë dhe ftonj të arrirë.

Pallton nisa ta mbaja veshur,
në klasë e heq dhe e vesh,
por në tavolinë prapë gjeja
një verigë rrush e një shegë.

BUZËQESHJA E NGROHTË

U shqetësova dhe më kapi trishtimi,
mos filluan që tani të tjerrin dredhitë,
si disa që për t'ia arritur qëllimin
i zënë eprorët në gracka birrarish.

Buzëqeshja e ngrohtë, e pastër,
e heshtur diçka më thosh:
«T'i sollëm që bukuritë e fshatit
edhe ti, mësues, t'i provosh!»

Kush m'i sillte kurrë s'e mësova,
pa dyshim që të gjithë ata,
në kthjelltësinë e syve të tyre
veç çiltërsi të pafundme ka!

ANKESA E ZOGJVE SHTEGTARË

Ne shtegtojmë, vazhdimisht shtegtojmë,
pas ndjekim pranverën luleplot,
kalojmë kështu shtete, male, dete...
Vallë, a ka pranverë në botë?!

Ne zogjtë shtegtarë me këtë mënyrë jetese
pas pranverës rendim përherë.
Vallë, bukurinë e saj magjepse
cili prej nesh e ka ndjerë?

Edhe pse pranverën pas e ndjekim,
pranverë në botë s'ka,
sot luftërat ashpër ndezin,
i varfri bëhet më fukara!

ANKESA E ZOGJVE SHQIPTARE

Krahë kemi, po nuk fluturojmë,
në qiell avionët vjellin zjarr.
Krahët tanë çdo ditë po degradojnë,
qiell të lirë për zogjtë s'ka!

Veçse në Shqipëri gjejmë pranverë,
qielli është atje veçse për zogjtë,
veç atje lulja e sigurt çel,
veç atje ulësh i sigurt në tokë!

BISEDË E BARIUT ME QENIN

Bashkë kemi fjetur, Balo, në stanë,
njëri-tjetrin kemi ndihmuar sa herë,
mbështetesh tek unë kur jam i qeshur,
larg më rri kur bëhem i shtë.

Të mbaj mirë, Balo, e ti rritesh,
s'jam i pashpirt të të lë të uritur...
Kur dhëmbët e ujkut të kanë gjakosur
eh, sa shumë më je dhimbsur!

Ti s'je si qentë e borgjezit, Balo,
që hipin veturave e rrojnë si princër,
ku rrugëve, bulevardeve e qosheve
zgjasin duart mijëra të uritur!

BISEDË E BARTUT ME GJENIN

Ti je kafshë, Balo, e e ke rrojtjen tënde,
më mirë se njeriu s'ke pse të rrosh.
Mes tufës së dhenve bardhoshe
njihem unë e jo ti për zot!

FËMIJËT NË KOPSHTIN ZOOLOGJIK

Ecën kurjozë e shikojnë,
kapur radhë-radhë në përparëse.
Qeshin, luajnë e ngacmojnë
kafshët mbyllur në kafaze.

Ujkun e urrejnë si imperialist,
dhelpren e përbuzin si tradhtarë.
Ndalin, shohin si lëviz
shqiponjë e rreptë e kërenarë.

Shpesh njerëzit pas kafshëve
kanë fshehur veten e qëllimet,
se ka pasur edhe ka ende në botë
kohë të egra despotike.

Në përralla flet ujku si mbret,
 flet kuçedra, tigr i katallani.
 Edhe zëri i poetit
 fshihet në një zog mali.

Hiqni kafshët në përralla
 si në teatër maskat heqin,
 do të shihni veçse klasat,
 do të shihni veçse njerëzit!

PUNËTORËT KANË HIPUR NË SKENË

Ulem në shkallët e kinoteatrit
akoma të pandërtuar.
Kudo skela
lëvizje punëtorësh
dhe mure të pasuvatuar.

Ulem dhe shoh në skenë
një vajzë që saldon mbi skelë
e xixat si xixëllonja
i sillen asaj përreth!

Një djalë më tutje, më pas
fërshëllen diçka nëpër buzë,
më tej me zë të lartë
i thërret shokut dikush.

NUMËTORI KALIBRI I...

Punojnë të heshtur, të ftohtë, të rëndë,
bëjnë shaka
dhe shtrohen në pushim të hënë,
si kudo dhe në skenë,
punëtorët ngjiten më parë!

NJË RAST NGA JETA

Ty të rëndohej nëna e dhimbsur,
e largove me grindje e sherr,
televizorin hap i magjepsur,
mbyll i kënaqur frigorifer.

Nga puna i lodhur kur vije,
nëna të priste me sytë nga udha,
bukën e ruante nga mizat
e të ledhte me duart e buta.

Gjellën frigoriferi e mban,
por s'ka aty merak prej nëne,
magjia dhelëse e gruas
të ndez ca ndjenja të këndshme!

Kështu i largove duart e ngrohta,
në dyqan çorape leshi merr,
«Të shkojë te vëllai e motra,
kanë detyrime dhe të tjerë!»

Deshët apartament të ri,
pa nënën nuk u përkiste,
po si ta thërrisnit atë përsëri
pas gjithë atyre mërzive?

Nënën e kërkonin fëmijët,
meraku i fqinjëve përreth,
por dhe ty të mori malli
si dikur t'i vije kokën në prehër.

Ajo erdhi e urtë dhe e dhimbsur,
nis të qeshë prapë duke harruar gjithçka...
Si mund për ca ndjenjëza të vockla
të sakrifikohen ndjenjat e mëdha?!

KUR RRITEK VAIJZAT

Dikur në krah të mbaja,
kur fëmijë akoma ishe.
Kur me duart e vockla
flokët m'i shprishje.

Ti rritesh e fustani s'të bën,
në fund palët zë e i shton,
ky vështrimi i djemve tek ti
diçka të mirë seç trazon.

Ti fqinj, ke hyrë tamam në jetë
dhe fytyra të ka marrë një pamje
serioze,
bile, dhe mua kur më sheh,
më kalon anash me drojtje.

TELEFONI DHE SHKESI

Telefoni në tavolinë
rri i mbledhur kruspull,
ndofta nga të ftohtët,
ndofta ish përgjumur.

Shkesi me borsalinë
të vjen ty çdo natë,
të shtëpisë seç mblidhen
e s'të lënë rehat!

Seç të sillen rrotull,
sa shumë të mendojnë,
me një tjetër burrë
duan të të martojnë.

Ashtu si qëmoti
mbyllur në shtëpi,
«A merr ç'të jep shkesi,
a rri në vetmi?!»

Shkesi si të shkelë
dashurinë e re,
kur telefon i heshtur
bën sikur fle?!

Ai prap' mund të zgjohet
si nga një ëndërr e bukur,
dhe djali që ti do
pranë teje të rri ulur.

Telefoni i shkathët
me zilkën «cërr-cërr»
mbi dashurinë tuaj
këndon përherë.

SI MUND TË JESH SOT I QETË?

Si mund të jesh sot i qetë,
kur krejt si pemë armët janë maskuar?
Si mund t'i gëzohesh agimit të trëndafiltë
kur Çeku gdhihet i pushtuar?

Kaltërsi e qiejve dhe oqeanëve
s'është më kaltërsi,
enden në to flotat ushtarake,
gjithë tmerr e egërsi.

Veçse në vendin tim pemët janë vetëm pemë,
kërpudhat s'të kujtojnë bombën atomike,
kaltërsia e detit dhe e qiellit tonë
s'ka kurrë djallëzinë e shpikjeve.

KUR LARG MEJE...

Kur larg meje ike qetësisht,
burrë më të sigurtë në Tiranë gjete,
ndjeva në vetvete gabimisht
pazotësinë e një djali ndaj një femre.

Me vete mendoja, kushedi,
mbasë dhe unë kam faj ndopak...
Ti për buze qytetin tonë të ri,
të jetoje në një qytet të madh.

Brenga ime s'ra në sytë e njerëzve,
s'brodha rrugëve me cigare,
veçse ndonjëherë thosha me vete:
«Pse s'ndodhi kjo më parë?»

Ndodh me tët shoq të vish këndej,
jo si dikur e bukur gjithë freski,
diçka e madhe te ti është rrëzuar,
por ja, s'mund ta ngresh përsëri.

Bukuria jote mos vlente për më tepër?
Ndaj na përbuze me qytetin bashkë...
Veç ta dish, ne ta shohim brengën,
që më kot mundohesh ta përmbash!

NË TOKË ULESHIN ZOGJTË

Në tokë uleshin zogjtë
vetëm sa për t'u çlodhur,
ndërsa myzeqari në tokë
shtyhej baltërave i lodhur...

Hija e beut si ankth rrinte pezull
dhe më e frikshme se beu ajo ish,
hija e tij si mani persekutimi
sillej në ëndrrat e fëmijëve gjithë frikë.

Mbi tokën tonë, shokë, tani
jemi më të lirë nga zogjtë vetë,
mjafton që të jesh zot i tokës
që të përkasin ty dhe qiejt.

ME TOKË UJESHIN ZOGJTE

Hop ndizet vallja, shpërthen gëzimi,
valltari me pëllëmbë tokën rreh,
sikur do t'i thotë për të njëmijtën herë
tani zot mbi ty jemi ne!

Tokën bashkuam si zemrat në luftë,
syri fshatar u mbush me hapësirë,
tokës me grushte farën i hodhëm,
asaj s'i durohej sa të bëheshin kallinjtë.

Lulja e diellit kë pret
me atë fytyrë diellore si fëmijë kurjoz?
Kujt i përulet gruri më aq respekt
kë vallë ai nderon?

Nderojnë ato punëtorin,
nderojnë fshatarin,
që diçka nga shpirti i vet
në bukurinë e fushës la...
Ndërsa bejlerët si dordolecë i varim
grunjrave të trembin harabela!

Ata që silleshin si shpirt i keq,
që bënin ligjin skëterrë,
ligjin idiot,
tani nga frika e tyre
tremben veçse zogjtë.

ANTIBUROKRATIKE

Në përgjegjësi u ngrite, shok i dashur,
të më shohësh nga vetura qëllon shpesh.
Vallë, pse më vështron vrazhdë,
kokën mezi tund kur të përshëndes?!

Në bankë kur ishim dikur bashkë,
për vajzat që deshëm flisnin deri vonë,
Për interes këto kurrë s't'i thashë,
ka diçka që zemra s'e harron!

Nuk më dhemb shpirti në mërzi,
ç'pandeh, se zilia më trishton?
Ç'zemër mund të ketë ai njeri
kur suktesi i shokut s'e gëzon?!

SHOQËTESIA E POSTIT

Diçka tjetër shpirtin ma trazon,
ti po hedh nga vetja pjesën më të mirë!
Nga xhami i veturës përherë më shikon
si diçka që kurrë s'kam për ta arrirë.

Oh, ti hodhe pjesën më të mirë,
ndaj nga posti ne të ulëm prapë,
ne s'i kemi postet e veturat
për t'u mburrur e të zësh rehat!

SHQETËSIMI I POSTIERIT

Të shoh përherë, shoku postier,
me hapin tënd të menduar...

Përherë me vete them:

«Shkon te të rinjtë për t'i gëzuar!».

Ç'të ka hipur një brengë e të mundon,
në sytë e botës kërkon të mos bjerë,
nga jot bijë e ke siç thonë
se dashuroka një të krishterë.

Shoku postier, s'mund të të shfaqësoj,
bota e vjetër s'është zhdukur akoma.
Hija e saj akoma do të na mendojë
me drama për gjëra të vockla!

Pa ditur letrat në çantë ia mban,
ia dërgon në shkollë e uzinë...
Vajzës i thua të mos e marrë,
por letrat ia mban të gjitha mbi shpinë!

Të shoh përherë, shoku postier,
me hapin tënd të menduar,
dhe përherë me vete them:
«Shkon te të rinjtë për t'i gëzuar!»

VEPRA E JO FJALË

Pambuku gonxhet i hapi lehtë,
ndofta nga dëshira që të flasë.
Vallë, ç'do të jetë ajo e fshehtë
që në heshtje krijon ditë e natë?

U hapën gonxhet, s'thanë asgjë...
E përse? S'duhej asnjë fjalë,
përderisa i ngrohtë dhe i butë
ndriste pambuk i bardhë.

VAZHDIMËSI

Në mbrëmje vonë
xhaxhai para se të vdiste,
siç e kishte zakon,
orën kërkoi të kurdiste.

E kurdisi mirë e mirë,
e vuri në vesh, mua ma dha,
të rrahurat e zemrës së tij
orës, siç duket, ia la.

MBRËMJE TË LÛMTURA S A V

Çiftet dy nga dy
shëtisin mbrëmjeve të lumtur,
prania e tyre e bën
mbrëmjen edhe më të bukur.

Në krahun tim mbështetesh
dhe ecim në rrugën e qetë,
te kthesa e rrugës ndahemi,
atje ku shpesh më pret.

Aty ku ne ndahemi shpesh,
ndizet e shuhet një neon,
sikur qëllimisht syrin shkel:
«Po ju pse kaq vonë?»

NISET DJALI

(Motiv popullor)

Niset djali vrulltas me varkë
kundër lumit të rrëmbyer,
pak më poshtë e pak më lart
priste vajza syshkruar.

Dhe i thoshte djali lumit,
valët rrihte me lopata:
«Përse je kaq i keq, o lumë,
pse s'më lë të shkoj te vajza?»

Lumi djalit ia kthen shpejt
duke e shtyrë si me dorë:
«Fajin s'e kam unë, or djalë,
por e ka mali me borë!»

Edhe djali i tha erës,
malit plak ajo t'i thosh:
«Pse je kaq i keq, o mal,
ngaqë s'di të dashurosh?»

I kish thënë mali erës
që t'i thoshte djalit të mirë:
«Fajin, pra, e kishte dielli,
ngaqë borën i kish shkrirë.»

«Peshk i lumit do të bëhem,
përmes lumin ta kaloj...»
Nga ky hall i madh ndoshta
këtë varg dikush krijoi.

DUA APO S'DUA

Sa herë kaloj dritares sate,
doja apo s'doja, sytë i hidhja lart.
Dhe gjithçka bëhej e gëzuar
si qyteti kur bie bora e parë.

Vitet rrodhën qysh atëherë ngadalë,
me familje u largove nga qyteti ynë,
dhe atje patjetër ndonjë djalë
ndizet nga dashuria për ty.

S'do të qortoj për dashurinë e harruar,
vetëm diçka po të them:
kur kaloj andej, dua apo s'dua,
sytë nga dritarja më venë!

ATA QË LAJKA I BËNIN DIKUR

Mbylli sytë Stalini i madh
që mijërave në botë ua çeli,
Brutët e Makbethët modernë
mbi trupin e tij hiqeshin sikur prekeshin.

Kush tha se Stalini s'është më i gjallë,
se për vdekjen e tij njerëzit pëshpërisin?
Ai rri i shtrirë dhe fle duke parë
një ëndërr të madhe për komunizmin.

Ata që lajka i bënin dikur,
që emrin e tij s'e hiqnin nga goja,
u sulën kundër kufomës së tij
se i gjallë u dukej akoma.

Me djegien e tij ata nuk u ngopën,
u sulën sërishmi gjithë egërsi,
prisnin nga çasti në çast Hrushovët
që Stalini të vdiste përsëri.

Sa qesharake të ndeshesh me një të vdekur,
sa qesharake të ndeshesh me një të pavdekshëm,
sa qesharake të ndeshesh me statujën e bronzte
që lavdinë më lart do t'ia ngenë shekujt!

E P O S

Eposi homerik
ka 28 000 vargje,
28 000 bij
ka dhe eposi i Luftës sonë Çlirimtare.

Në vend të çdo vargu
epika e çdo dëshmori, pavdekësia.
Nëse nga Troja mbeti vetëm «Iliada»,
te ne e përjetshme Shqipëria!

NË PRAG TË PËRURIMIT

Piedestali pa statujë ka disa ditë,
pritet të ngjitet në të heroi.
Pritet të vijë ai,
që mal më mal e shteg më shteg luftoi.

E çuditshme vërtet,
gjithë kohën si mund të rri aty ndenjtur,
ai që sa mbaronte një betejë,
nxitonte shpejt te një tjetër!

BANOR I QYTETIT JE

Dhe pse shokë fëmijërie
rritur bashkë në mjerim,
aparati fotografik
s'shkrepë kurrë për kujtim...

Rri i bronzit në pedestal,
banor i qytetit je,
përshëndet ti me dorë
kur kalojmë pranë atje.

Plot njerëz rreth teje ka,
aty bëjnë fotografi,
ja, drejt teje lulet zgjat
me plot mall një fëmijë.

Majë këmbëve është ngritur,
tufë lulësh po të zgjat,
hape pak dorën e bronztë,
gishtat e mbledhur hapi pak!

Bashkë bëme një kujtim,
është kjo një pozë e rrallë,
sup më sup dy shokë rrinë,
një i bronztë dhe një i gjallë!

ÇETA HAPIN NXITON

E heshtur ecën çeta nëpër shi
me armët hedhur mbi xhaketa,
i kalon ajo fshatit përbri
se diku e pret beteja.

Natë, re, baltë e shi
dhe asgjë më veçse terr.
ecën partizani Ali
përbri fshatit të vet.

Ecën e kërkon të shohë fshatin,
ecën e përfytyron të shoqen lehonë,
ecën dhe pret dikush t'i sjellë lajmin...
por çeta hapin nxiton!

KUR NË QIELL RA NJË YLL
Motiv popullor

Kushtuar dëshmorit Riza Kaposhi

Djalë, shpesh të pata thënë,
mos më dil natën pa hënë.

Se në natën sterr' të zezë,
përgjon pushkë e pabesë.

Por ti, biro, fillikat
more rrugën nëpër natë.

Dhe në natën sterr' të zezë
seç u shkrepën ca dyfekë.

KUR ME QIELL RA NJË YLL
MOTË POPULLOR

Dhe ti, biro, sytë mbyll,
kur në qiell ra një yll.

Qiellit yjet po rrallojnë,
çetat yjet po i shtojnë.

FISHEKËT E AMANETIT

Kur u vra ai,
kobures i mbetën disa fishekë pa zbrazur,
dora e tij s'mundte më
të shkruhe armën...

Shokët koburen me fishekë
e sollën në shenjë kujtimi në muzeum,
kokëpërpjetë rrinin fishekët
si një urrejtje e pashprehur deri në fund.

Po qe se ujqit imperialistë
atdheut i sulen për gjak të etur,
në gojë do t'ia zbraz fishekët e mbetur
si një urrejtje tashmë e shprehur!

KËSHTJELLA E KRUIJËS

Kështjellë e Krujës,
o moj lavdiplotë,
prapa krahëve të tu
u fsheh një Evropë.

Mbi gjoksin tënd
u derdh një Azi.
Po si nuk lëvize
nga vendi pak ti?!

Pas shpinës Venediku
të qëllonte tinëz.
Kujt t'i ktheje gjoksin,
kujt t'i ktheje shpinën?!

KUR NIXHONIN AMBASADORET

Ja, u shfaqe ti
prapë në Evropë,
as pesë shekuj, moj,
nuk të mundën dot!

KUR NXITONIN AMBASADORËT

Nxitonin ambasadorët
e Evropës dhe Azisë
me dhurata,
lajka,
përulje për sulltanin e Turqisë.

Shpresonin në paqen e madhe
ambasadorët e ndritshëm, lajkatarë...
Gjithkush nxitonte nga ankthi
se kush të arrinte më parë.

Ziente Ederneja nga pritjet pompoze,
nga darkat e drekat në ekstazë.
Gjithkush përpiqej që luftën
nga vetja ta hiqte sa më larg.

MBE TIFER KA AGUAR

Ambasadorët e ndritshëm, lajkatarë,
nga gjithë bota u sulën drejt Turqisë...
Në sarajet e sulltan Mehmetit mungonte
vetëm ambasadori i Shqipërisë.

NJË TJETËR KA AGUAR

Vallë ç'ndjeu humbëtira e heshtur,
ç'ndjeu pajetësia e tokës,
kur u shfaq mahnitshëm njeriu
me magjitë çudibërëse të dorës?!

Në botën e rendit primitiv,
ku të gjithë ishin njësoj;
një tjetër botë nis të shfaqej
me zjarr e hekur, tmerr e thonj!

U duk se çdo gjë e humbi lidhjen
se asgjë s'ish më e barabartë,
oh, ky njeri që në botë erdhi
mos do të zhdukej prapë?!

Fytyrë skllavopronare mori shekulli,
zakonet, luftërat, rrobat...
Por ish diçka që pareshtur
në brendësi ndryshonin kohërat.

Një fytyrë tjetër po krijohet
me veshjet, ligjet e shtetet...
Ish bota feudale që gjithçkaje
fytyrës së saj i jepte.

Edhe në botën feudale të mbretërve
në brendësi pareshtur ndryshonte diçka,

edhe pse e pandryshueshme në pamje,
tezgjahu tirrte ndryshime të mëdha!

Bota borgjeze me kthetra mizore,
me zjarr, hekur, tinguj, reklamë...
Çdo gjëje të kësaj bote
fytyrën e saj përpiqet t'i japë.

Në botën borgjeze u shfaq
një botë e madhe e mahnitshme,
kjo botë e zjarrtë përflaket
nga ngjyrë e kuqe e komunistëve

KUNDËR ASNJANËSISË

— Në botën e kapitalit —

Sot në shekullin XX
të atomit e të shpejtësisë reaktive,
u nda shoqëri e qenëve
në klasë të varfër e të zotërinjve.

Fle qeni në një shtrat me zonjën,
i bëhen varrime madhështore.
Sa mijëra të tjerë lëngojnë
e ngordhin për një copë kockë!

Qentë po ndahen në klasa fisnore,
çdo gjë e kësaj bote po ndahet sakaq.
A ka gjë më absurde në këtë shekull
sesa të thuash: «Jam asnjanes»?!

DALIM ME NATË...

(Monolog i një minatori brazilan)

Dalim me natë, vëlla,
dhe me natë hyjmë në minierë,
po si nuk u pamë bashkë
sy më sy njëherë, o diell!

Nxjerrim ar vezullues,
ar të kuqërremtë, rubin...
Gjithë ky ar që nxjerrim
si s'na e ndryshoi pak varfërinë?

Gjithë jetën kështu në nëntokë
dhe vdekja dihet po kështu,
veçse ndryshimi është se vdekjes
do t'i rrish: gatitu!

Padroni të mban të kërrusur,
të fut dhjetëra metra thellë,
galeritë si dhomat e ferrit,
ku shpirti pak e nga pak të del.

Dhe s'mund të thuash: «Jam gjallë!»
S'mund të thuash: «Po jetoj!»
Përderisa në tokë vetëm flemë
e dritën e diellit nuk e shikojmë.

Kur vlera e djersës sonë
në vlerën e arit mbetet përherë,
ajo ndrit në çdo sallon
e në çdo veturë shkëlqen.

Sa galeri kemi hapur
të frikshme, të errëta si ferr...
Por ne do të shihemi njëherë bashkë
sy më sy, o diell!

HAKMARRJE, SHPËRTHE!

Në zgavrën e një peme shekullore
gdhin proletari i një vendi borgjez
bashkë me proletarin kilian Joze
në guva e strofka kafshët flenë.

Tek ecte një ditë në rrugët e qytetit
pranë vitrinave që i ngacmonin urinë,
nisi të mendonte këto mrekullira
nga duart e kujt vijnë?

Parasysh i dolën miliona njerëz,
që nuk bënin nga ai jetë më të mirë.
«Për dorën tonë në këtë botë përse
gjithçka është e paarrirë?»

BURRAI E SUPERSHITETEVE

Shkoi të flejë në shtëpizën-zgavër
me hakmarrjen me shekuj të vjetër...
Por në zgavrën e pemës së moçme
ish harruar dikush tjetër.

«Fli, shok i dashur, nuk do të të ngas,
nga zgavra ime nuk do të të përzë,
dikush dhe mua ma ka lënë,
ashtu si sonte unë po të lë.»

Hakmarrje, shpërthe sa të gjithë vullkanët
ç'do humbasim kur s'kemi asgjë!
Do ta bëjmë këtë botë varfanjakësh
jona të mbetet përgjithnjë!

BURRAT E SUPERSHTEVE

Burrat e supershteteve
vijne në Helsinki e në Gjenevë hijerëndë,
ballëmenduar,
me lëvizje të matura,
me fjalë të hedhura «gjithë mençuri»,
thua se serioziteti i njerëzimit
varur në buzë u rri.

Thua se burrërinë veç në ato fytyra e gjen,
thua se s'ka pasur kurrë njerëz kaq seriozë,
thua se plagët e njerëzimit
u therin deri në kockë...

Pikërisht në këto momente pompoze,
mes kësaj ekstaze për paqen «që na pret»,
nga poligonet e shpërthimeve atomike
vjen një gjëzim që xhamave kërcet.

Megjithatë burrat e shteteve pinë nga një gotë
 pastrojnë zërin.
 japin një buzëqeshje të lehtë,
 dhe për paqen vazhdojnë të flasin
 me të njëjtin pompozitet.

LEGJENDA E MURIMIT

Të vrasin kriminelët në mes të ditës
në «demokracinë» e botës borgjeze,
trupin ta fshehin tinëz
në shtylla betoni, në mure ndërtese.

Ndriçon pallati nga mermeri,
nga pasqyrat, neonët e reklammat...
ndërsa brenda mureve të trasha
janë murosur të vrrarët.

Ç'është legjenda e murimit
nisur e frikshme nga lashtësitë,
para fshehjes së krimit
me lustrën e demokracisë?!

QENDRIMI VERTIKAL

(Në vendet borgjeze e revizioniste)

Kudo shantazhe
presione,
provokacione,
bllokada...

Duan ta përulin njeriun
me bomba atomike,
me — izma,
dhe ikona të akullta!

Njeri të bëhej majmuni
qëndrimin vertikal arriti në shekuj,
vallë, a mund të kërruset tani
me kamzhik e hekur?!

ZJARRI I REVOLUCIONIT

Fërkoj njeriu i lashtë dy copa dru
dhe, për çudi, zjarri u shfaq...
S'e la të shuhej nga akullnajat,
por të ndezur e mbajti sakaq.

Kur njeriu ruajti zjarrin
në sende të thata, pa jetë,
si të mos e ruante atë
në thellësi të qenies së vet!?

PAQJA E LUFTËNXITËSVE

Sallat
e konferencave të paqes
harbohen
nga dritat,
reflekset,
ngjyrat...

Priten
të vijnë
burrat e shteteve
ardhur
nga grindjet
e luftërat.

Vijnë si perandorë
sulltanë
mbretër

me pamje
dhe më madhështore,

në vend
të topave të kështjellës
përshëndesin
shpërthimet bërthamore.
Gazetarët
njëri-tjetrin shtyjnë
kush të arrijë më parë,
blicët ndizen e shuhen
si neonë të prishur.
Nga kjo madhështi
si gjithnjë do të dalë
një buzëqeshje e hidhur.
O Helsinki naiv,
pas paqes i marrë,
o Gjenevë,
«asnjanëse»,
e brishtë!
Në Luftën e Dytë
a s'ratë më parë
viktima të mjera
të sulmit fashist?!
Militarizohet
toka
oqeanet
qiejt,
kudo grushte shteti
provokacione

dhe kjo egërsi
mbulohet lehtë
në ekranet e televizorëve.
Në kufij shtetesh
enden
flotat ushtarake
si vdekje
në kulmin e urisë,
që nga çasti në çast
pret rastin,
shtete
e kombe të gëlltisë.
Lëmshi i kontradiktave
është lidhur gogël,
vatra lufte
janë hapur kudo.
Mund të shërbejë
dhe një shkëndijë e vogël,
që njerëzimi në luftë
veten të shohë.
Në botën e kapitalit
terror,
përleshje,
gjak,
termometri i ngritjes së çmimeve
e tregon të sëmurë
borgjezin plak.

Popujt

s'e mbajnë më zemërimin,
ndër damarë

gjak i nxehtë
rrjedh.

Plaka krizë

si «Rrezik vdekje»
me fytyrat e zonjave shëmbëllen.

Papritur

zbresin diplomatët

me avion nga qiejt,

atje ku lufta

është ndezur zjarr,

drejtimin luftës

t'ia ndryshojnë

sa më shpejt

si perënditë e hershme

në «Iliadë».

Zbresin

e ulen

në kolltukët e rehatshëm

larg kufomave,

sakatëve,

shkatërrimeve,

hakmarrjen

që zien ndër damarë

ta ftohin
në tavolinën e bisedimeve.
Revolucionin
duan ta mbysin
me flota ushtarake,
buzëqeshje,
— izma
burg...

Sado gurë
e plehra
të hedhin në krater
shpërthimi është i sigurt.
Grushti proletar
s'fshihet më në xhepa,

si gjyle
i vërtitet
borgjezit kokës

ky grusht,
me një të goditur
i ndryshon rrotullimin tokës!
Ej, shekulli, XX,
I çudirave,
i tmerreve,
i shpresave të mëdha,
shekull i lartësive
dhe i poshtërimeve hata!
Shekull antitezë,
shekull kuqezi,

shekull titanësh
dhe xhuxhmaxhuxhësh
je ti.

Mendohej
në lashtësinë e hershme
se bota
mbështetej

mbi tri balena.
Ndodhnin të frikshme
tërmete,

kur inatosej
a mërzitej ndonjëra.

Mbi shpatullat e popujve
mbështetet

i rëndë sa gjithësia
rruzulli tokësor.

Kur popujt
inatosen nga zemërimi,
gjithçka tronditet

në REVOLUCION.

PËRMBAJTJA

Buzëqeshja e ngrohtë	3
Ankesa e zogjve shtegtarë	5
Bisedë e bariut me qenin	7
Fëmijët në kopshtin zoologjik	9
Punëtorët kanë hipur në skenë	11
Një rast nga jeta	13
Kur rriten vajzat	15
Telefoni dhe shkesi	16
Si mund të jesh sot i qetë?	18
Kur larg meje..	19
Në tokë ulëshin zogjtë	21
Antiburokratike	24
Shqetësimi i postierit	26
Vepra e jo fjalë	28
Vazhdimësi	29
Mbrëmje të lumtura	30
Niset djali	31
Dua apo s'dua	33
Ata që lajka i bënin dikur	34
Epos	36
Në prag të përrimit	37
Banor i qytetit je	38
Çeta hapin nxiton	40
Kur në qiell ra një yll	41
Fishekët e amanetit	43
Kështjella e Krujës	44
Kur nxitonin ambasadorët	46
Një tjetër ka aguar	48
Kundër asnjësisë	51
Dalim me natë..	52
Hakmarrje, shpërthe!	54
Burrat e supershteteve	56
Legjenda e murimit	58
Qëndrimi vertikal	59
Zjarri i revolucionit	60
Paqja e luftënxitësve	61